

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 22/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 19. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. M. M., H., zastúpeného advokátom JUDr. P. P., Advokátska kancelária, B., pre neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov miestnej samosprávy v obci Hrochoť, konaných 27. novembra 2010 za účasti A. Č., H. a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Bc. M. M. v časti, v ktorej namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Hrochoť **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

2. Sťažnosť Bc. M. M. vo zvyšnej časti **o d m i e t a** ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 7. decembra 2010 doručené podanie Bc. M. M., H. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Sťažnosť v zmysle ustanovenia § 59 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. ....*“ Sťažovateľ v sťažnosti označil za odporcov A. Č., H. (ďalej len „odporkyňa“), J. B., H., M. K., H., Z. N., H., J. U., H., D. H., H., M. B., H., A. K., H., J. Š., H. a J. Š., H. (ďalej len „ostatní odporcovia“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v rámci svojho pasívneho volebného práva zúčastnil volieb do orgánov miestnej samosprávy v obci Hrochoť (ďalej len „obec“) ako kandidát na funkciu starostu obce. Sťažovateľ vo voľbách ako kandidát na funkciu starostu obce získal 45,06 % z odovzdaných platných hlasov.

Sťažovateľ uvádza, že odporkyňa a ostatní odporcovia sú pasívne procesne legitimovaní, pretože vo voľbách do orgánov miestnej samosprávy v obci bola odporkyňa zvolená za starostku obce a ostatní odporcovia za poslancov obecného zastupiteľstva.

Sťažovateľ tvrdí, že *«v súvislosti s priebehom volieb starostu a poslancov do Obecného zastupiteľstva konaných v obci Hrochoť dňa 27.11.2010 došlo k viacerým závažným porušeniam Ústavy Slovenskej republiky, ako aj zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov miestnej samosprávy v obci v znení neskorších predpisov.»*

Tieto porušenia vidí sťažovateľ v porušení zákazu vedenia kampane mimo určeného času podľa § 30 ods. 2 a 11 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov miestnej samosprávy v obci v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“), v porušení tajnosti pri hlasovaní podľa čl. 30 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa § 1 volebného zákona, a v porušení § 31 ods. 6 volebného zákona pre nesplnenie podmienok tam uvedených.

Sťažovateľ ohľadne porušenia zákazu vedenia kampane mimo určeného času predložil nasledovnú argumentáciu: *«Porušenie ustanovenia § 30 ods. 2 volebného zákona má spočívať v tom, že v období volebného moratória (teda v Čase 48 hodín a menej pred voľbami ako aj v deň samotných volieb) trvajúceho v zmysle ustanovenia § 30 ods. 2 volebného zákona si mala podľa mne sprostredkovaných informácií úspešná kandidátka (odporkyňa 1/) prostredníctvom tretích osôb „kupovať“ hlasy voličov t.j. voličom mala poskytovať materiálne (alkoholické nápoje) nápoje a/alebo peňažné plnenie v prípade, že budú voliť kandidátku na starostku (s číslom 1) resp. kandidátov na poslancov obecného zastupiteľstva v zmysle listinného dôkazu predloženého konajúcemu súdu. Neustálený počet osôb pritom mal na podklade poskytnutého protiplnenia hlasovať v zmysle im predloženého lístku s označením poradového čísla jednotlivých kandidátov. Tento lístok mal nabádať*

na voľbu odporčyne 1/ na funkciu starostky ako i na voľbu osôb kandidujúcich za poslancov obecného zastupiteľstva pod č. 1,2,7,10, 11,12, 15, 19 a 22. »

Sťažovateľ na preukázanie svojich tvrdení navrhuje vykonanie týchto označených dôkazov:

- „1. Výsluch svedka J. B., trvale bytom H.,*
- 2. Úradný záznam zo dňa 01.12.2010,*
- 3. Výsluch svedka J. B., trvale bytom H.,*
- 4. Úradný záznam zo dňa 30.11.201*
- 5. Výsluch svedka E. B., trvale bytom H.,*
- 6. Úradný záznam zo dňa 01.12.2010,*
- 7. Výsluch svedka L. G., trvale bytom B.,*
- 8. Úradný záznam zo dňa 03.12.2010,*
- 9. Lístok s označením poradových čísel kandidáta (2 ks) – kópia.“*

Zároveň sťažovateľ navrhol aj vypočutie osoby *„V. Č., trvale bytom H.“*, ktorá mala vykonávať tzv. kupovanie hlasov.

K porušeniu tajnosti pri hlasovaní sťažovateľ poskytol túto argumentáciu: *«V konkrétnej rovine malo dôjsť k tomuto porušeniu tajnosti pri hlasovaní s prenosnou volebnou schránkou za voličkou, ktorá požiadala o možnosť hlasovať mimo volebnej miestnosti (p. A. S. trvale bytom H.) ... K porušeniu došlo tak, že v súvislosti so žiadosťou o hlasovanie s prenosnou volebnou schránkou zo strany voličky A. S. sa do jej miesta pobytu dostavili 2 členky okrskovej komisie a jednou členkou miestnej volebnej komisie (svedkynia P. H., trvale bytom H.). Dvaja členovia domácnosti (pán a pani P.) sa odobrali hlasovať mimo dohľad členiek okrskovej a členky miestnej volebnej komisie (t.j. do časti obydla, kde tieto nemali prístup), pričom v hale domu, kde sa tieto členky nachádzali hlasovala p. A. S. a jej (pravdepodobne) vnučka. Podľa môjho názoru už i samotné vzdialenie sa dvoch súčasne hlasujúcich osôb do častí obydla vzbudzuje samo osebe obavy zo zachovania najmä tajnosti hlasovania. Bez akýchkoľvek pochybností ale došlo k porušeniu tajnosti hlasovaniu pri hlasovaní p. A. S. Po tom ako p. A. S. vložila ňou vyznačené hlasovacie lístky do obálky a túto chcela evidentne zalepiť, vstúpila do haly pani*

P. a táto (pani P.) mala p. A. S. „prikázať, aby zaškrtila niekoľkých poslancov navyše!“, Čo p. A. S. na jej pokyn aj urobila.»

Sťažovateľ na preukázanie svojich tvrdení navrhuje vykonanie týchto označených dôkazov:

«1. Výsluch svedkyne P. H., trvale bytom H.»

K porušeniu § 31 ods. 6 volebného zákona sťažovateľ uviedol: *„v rámci hlasovania pani A. S. hlasovali okrem nej aj tri osobitné osoby, u ktorých neboli splnené podmienky podľa ustanovenia § 31 ods. 6 Volebného zákona. U manželov P. a pravdepodobne ich dcéry (t.j. vnučky p. A. S.) neboli svedkyňou vnímané žiadne- také závažné najmä zdravotné dôvody, ktoré by týchto oprávňovali požiadať (pričom ani nežiadali) a hlasovať mimo volebnej miestnosti do prenosnej volebnej schránky. S poukazom na to, že manželia P. nevykonali úpravu hlasovacích lístkov a ich vloženie do obálky v tej istej časti obydľia ako sa nachádzali členovia komisie, považujem toto hlasovanie za porušenie ustanovenia § 31 ods. 6 Volebného zákona. Porušenie vidím v tom, že úprava hlasovacích lístkov a ich vloženie do obálky vykonané vyššie uvedeným spôsobom znemožnilo členom komisie zabezpečovať priebeh hlasovania. Tieto mne sprostredkované skutočnosti môže potvrdiť svedkyňa P. H., trvale bytom H.*

V tejto súvislosti rovnako poukazujem aj na to, že toto nebol jediný prípad hlasovania mimo volebnej miestnosti. V minimálne jednom (ďalšom) prípade však s prenosnou volebnou schránkou nešli za voličmi, ktorí požiadali o možnosť hlasovať mimo volebnej miestnosti, dvaja členovia volebnej komisie, ale iba jeden člen volebnej komisie (J. Š.- predsedníčka okrskovej komisie) a zapisovateľka (p. A. Z.), v čom vidím rovnako porušenie ustanovenia § 31 ods. 6 Volebného zákona.“

Sťažovateľ na preukázanie svojich tvrdení navrhuje vykonanie týchto označených dôkazov:

*„1. Výsluch svedkyne P. H., trvale bytom H.,
2. Výsluch M. F., trvale bytom H.“*

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, odvolávajúc sa aj na judikatúru ústavného súdu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým by vyhlásil voľby starostu a voľby poslancov do obecného zastupiteľstva v obci Hrochoť konané 27. novembra 2010 za neplatné.

II.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) preskúmal, či spĺňa všeobecné a osobitné náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2, § 59 a § 60 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie v zmysle § 25 ods. 2 tohto zákona.

Sťažovateľ podanou sťažnosťou napáda neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu, ako aj volieb do obecného zastupiteľstva v obci.

1. Vo voľbách do obecnej samosprávy bol sťažovateľ kandidátom na funkciu starostu obce. Z obsahu kópie zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci, tvoriaceho prílohu sťažnosti, ústavný súd zistil, že sťažovateľ je oprávneným navrhovateľom podľa § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde v časti, v ktorej napáda voľby starostu obce.

Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 7. decembra 2010, to znamená do desiatich dní po oznámení výsledku volieb (§ 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ splnil aj ďalšie zákonné náležitosti, uviedol, že napáda voľby vo volebnom obvode obce, napadol zvolenie iného protikandidáta v rámci tohto volebného obvodu, uviedol dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov (II, III, IV. časť sťažnosti) a navrhol aj rozhodnutie vo veci.

Vychádzajúc zo všetkých uvedených skutočností ústavný súd nezistil dôvody na odmietnutie volebnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti, a preto ju prijal na ďalšie konanie tak, ako je uvedené v bode 1 výroku uznesenia.

2. Sťažovateľ v sťažnosti neuviedol a ani netvrdil, že by zároveň kandidoval aj ako kandidát na funkciu poslanca miestneho zastupiteľstva. Ústavný súd z vyžiadanej volebnej dokumentácie zistil, že sťažovateľ v označených voľbách nebol kandidátom na poslanca miestneho zastupiteľstva. Rovnaké zistenie vyplývajú aj z kópie zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledkoch volieb v obci, ktorú sťažovateľ zaslal ústavnému súdu. Napriek tomu sťažovateľ svojou sťažnosťou napadol aj voľby do obecného zastupiteľstva obce.

Podľa § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy môže podať okrem navrhovateľov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) aj politická strana, ktorá sa volieb zúčastnila, 10 % oprávnených voličov volebného obvodu, alebo kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov a podľa § 60 ods. 1 písm. a) toho istého zákona kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode.

Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažovateľ vo vzťahu k voľbám do obecného zastupiteľstva obce nie je aktívne legitimovaný na podanie sťažnosti, preto ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2011